

Kvinders Natarbejde.

Den paa »Dansk Kvindesamfund«s Fællesmøde i Holstebro vedtagne Resolution, i hvilken det henstilles til Lovgivningsmagten ikke at gennemføre et Særforbud mod Kvinders Natarbejde i industrielle Virksomheder, er bleven meget haardt angrebet i forskellige socialdemokratiske Provinsblade. »Nordjyllands Social-Demokrat« kalder Resolutionen »taabelig« og taler om en Sammenslutning af »Storborgerkvinder«, der vil hindre en for deres fattige Søstre højst gavnlige Foranstaltning. Bladets Vrede kulminerer i følgende Udtalelse: »»Dansk Kvindesamfund« forlanger altsaa enstemmig, at arbejdende Kvinder ikke maa beskyttes mod Udbygning, Overanstrengelse og tidlig Død.« Lignende Udtalelser har staaet i andre socialdemokratiske Blade, og navnlig den sidste Passus er gaaet igen i adskillige af dem.

Da Fællesstyrelsen endnu ikke har nedsat det paatænkte Udvalg, som skal tage sig af Natarbejdsspørgsmaalet, tog jeg, som Indleder til Forhandlingerne i Holstebro, imod et Tilbud fra »Kvindernes Fælleskorrespondance ved Fru Charlotte Hauch« om at faa en Redegørelse for »Dansk Kvindesamfund«s Stilling til Sagen og en Imødegaaelse af de ovennævnte stærke Angreb udsendt til en Række Provinsblade. Paa Grund af de bevægede politiske Forhold er Artiklen først fremkommen i Begyndelsen af denne Maaned.*)

Et Angreb i »Demokraten« i Aarhus er bleven besvaret af Fru Mariane Solvej i dette Blad.

Det vil dog ogsaa være rimeligt, at der i »Kv. og Sf.« bringes en Imødegaaelse af de socialdemokratiske Blades haarde Ord om »Dansk Kvindesamfund« og Holstebro-Resolutionen, og jeg vil da ganske kort søge at slaa et Par Kendsgerninger fast.

1) Enten maa de paagældende Blades Indignation hidrøre fra, at de ikke har sat sig ordentlig ind i Sagen, eller ogsaa skriver de imod bedre Vidende. Det er

jo nemlig saaledes, at det Forbud, som de saa gerne vil have gennemført, desværre ikke vilde medføre nogen Beskyttelse for Arbejderskerne imod »Udbygning, Overanstrengelse og tidlig Død«, eftersom det ifølge Opgørelse fra de Samvirkende Fagforeninger kun vil ramme en ringe Brøkdelen af Danmarks industrielle Arbejdersker (indenfor forholdsvis vellønnede Fag) og hindre disse i deres Erhverv, medens Tusinder af Kvinder (deriblandt de slettest lønnede, f. Eks. Hjemmearbejderskerne) fremdeles vil kunne arbejde om Natten, fordi deres Virksomhed slet ikke falder ind under Fabrikksloven.

2) At de Arbejderkvinder, som et eventuelt Natarbejdsforbud vil ramme, ikke ønsker det gennemført, fordi det vil skade dem i deres Erhverv, og at »Dansk Kvindesamfund«s »Storborgerkvinder« (af hvilke i Parantes bemærket mange er selverhvervende i afhængige Stillinger) i denne Sag staar netop paa deres fattige Søstres Side imod Arbejdernes egen Presse.

Hvorvidt Princippet »Beskyttelseslove« for Kvinder med deraf følgende Indskrænkninger i deres Erhvervsfrihed er rigtigt eller ikke fra et nationaløkonomisk Synspunkt, kan der naturligvis diskuteres om. De beskyttelsesvenlige og de, der er imod Beskyttelse, burde imidlertid kunne enes om, at det paatænkte Natarbejdsforbud, saaledes som Forholdene er i Danmark (med faa, *forholdsvis* vellønnede Kvinder i regelmæssigt Natarbejde paa Fabrikkerne) vil virke som en Uretfærdighed imod dem, det rammer, uden at gavne Samfundet, idet den tilsigtede Beskyttelse nærmest bliver lig Nul. Den Mulighed er endogsaa til Stede, at »Beskyttelses«-Loven kan faa den modsatte Virkning af den tilsigtede, idet nogle Kvinder gennem Forbudet kan blive tvungne ud af deres nuværende Erhverv over i et daarligere lønnet, maaske i Hjemmearbejde, hvor Natarbejdet ukontrolleret praktiseres, og hvor Fagforeningernes Støtte til Forkortelse af Arbejdstiden og Forbedring af Kaarene ikke paa langt nær er saa udviklet, som i de Fag det drejer sig om at udelukke fra Adgangen til Natarbejde.

Louise Neergaard.

*) Artiklen har været optaget i »Aalborg Stiftstid.«, »Randers Amts Avis«, »Vejle Amts Avis«, »Fyens Stiftstidende«, »Svendborg Amtstidende« og »Roskilde Tidende«.